

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hó-a.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Unnep és vasárnap után is.

Köszörszvar 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Csütörtök, Junius 18.

Játék-parlament.

Köszörszvar, junius 17.

Széll Kálmán bukásában engem nem a bukás érdekel. Ebben a bukásban én egy olyan kéréseketlen erkölcsi törvény egyszerű érvényesülését és szükségképeni eredményét látom, mint a minő kéréseketlen matematikai törvény az, amelyen a kétszer-kettő alap-szik.

Széll Kálmán minden kétséget kizáróan, egy kiváló tehetségű és készültességű és a mi fő: ritka politikai iskolázottsággal, tapasztalattal és routinnal bíró alakja a magyar politikai életnek. És éppen ezért joggal el lehetett várni tőle, hogy tisztában legyen azzal, hogy minő következményekre, minő végzetserűen előre kijelölt utra vezet az a szereplés, melyre Bánffy Dezső megbuktatásával, vagy ami ezzel egyértelmű: azzal az akciójával vállalkozott, ami az elődje által teremtett parlamenti bonyodalmakból az ellenzéknek teendő engedmények utján való kibontakozásra irányult.

Csak hogy Széll Kálmán kiváló képességeit nemcsak paralizálta, hanem azokkal szemben ugyszólván az ő sorsát eldöntő tragikai magot képviselte egy végtelen közönséges, de benne kiválóan döntő kvalitású fejtett emberi gyarlóság: a mértéktelen hiuság; ami, ha Disraeli nem venné zokon, csak e nevezetesen angol államférfi hiuságához volna hasonlítható.

Ha e hiuság Széll Kálmánban nincs meg, talán erőnei megismerésére sem nyílik alkalom. S ha erőnei nincsenek, talán e hiuság sem leendett oly veszedelmes.

Mert aligha csalódunk, ha ennek tulajdonítjuk politikai reaktiváltatását s azt a gyászos eredményt, melyre e vállalkozása vezetett.

Ha e hiusága nincs meg: talán nem ejti tévedésbe őt az ellenzéknek az az előzékeny magatartása, mondhatnám bármily szelidsége, amelyre pedig paktumos politikájára, joggal számíthatott s udvarias, concilians simaságával okot is adott.

S ha a feléje röppent bókók csalfa illúziókba nem ringatják:

nem teheti vala föl, hogy az ellenzék dicsegetéseinek mákonyától annyira megrészegeedik — hogy a hazafiatlanságig megfellekedezik szerepéről és kötelességeiről.

Ha e hiusága nincs: — hidegebb ésszel mérlegeli az elébe szabott feladatokat s nem tűz zászlájára oly komoly és nagy jelentőségű kormányzati jelszavakat, minők »a törvény, jog és igazság« — avval a titkos hittel, hogy azokat megvalósítani nemcsak kompromittálni leendő képes.

Ha e hiusága nincs: — nem áll meg a fél úton, és, ha belátta, — a mint hogy be kellett látnia — hogy a magyar parlament bajai a parlamentarizmus valódi szellemének meghamisításából és kijátszásából eredtek: — úgy nem elégszik meg azokkal a fél, negyed, nyolcad és tizenhatod reformokkal, minők az incompatibilitás, a curiai bíráskodás — felmondásra — és adózók hátrálékainak a választói jog szempontjából való negligálása, — hanem gyökeres kurával igyekszik visszaadni az a parlamentet valódi hivatásának — mely immár egy párttatalmi monopolium s ez által az uralkodó kénye-kedvének és abszolút akaratának játékszerevé alyult.

Széll Kálmánnak, ha benne valódi hazafiság és igazi államférfiúi ambíció dolgozik: — ez lett volna az államférfiúi feladata, melyet uralomra jutásának körülményei könyörtelenül elő irtak, s melylyel ragyogó lapot biztosított volna nevének a magyar történelem:

Fel kellett volna ismernie, hogy a magyar nép, úgy is, mint történelmi produktum, úgy is, mint ékecszólásra és politikai önkormányzatra alkotott lélektani alany — egész föld kerekén az egyetlen, mely az angol mellett az igazi parlamentaris kormány-formára hivatott s hogy nincs Európában nép, mely inkább hivatva volna megmutatni a parlamentarizmus bástyáit döngető cézarizmus bajnokainak: — ennek a gyönyörű intézménynek életrevalóságát és buja virágzását.

És ime: — ő volt az, aki a magyar példával is segített azoknak a hamis prófétáknak, akik tele tudóval hirdetik, hogy a parlamentarizmus lejárt a magát.

Ő lehetett volna az az orvos,

aki a magyar parlamentarizmust és a magyar népet kigyógyítja a korrupció nyavalyájából, — aki megszabadítja a parlamentet az elősdiéktől, a hazugságok tömkelegétől és aki a néplelek, a nemzeti közvélemény igaz megnyilatkozásának terévé tehetné volna a dunaparti fényes palotát.

És e helyett: — szöszölőjává vált a „többség uralom“-nak és egy olyan törvényjavaslat complexumnak, melytől minden igaz magyar ember, melytől az ország egész közvéleménye irtózáttal fordult el.

Őt egy parlamenti forradalom sodorta a hatalom élére, — mely egy személy gyűlölt hatalma ellen támadt; — s meg kellett érnie, hogy egy parlamenti forradalom söpörje el, mely egy nemzetietlen elv győzelmének állt az útjába.

A történelem nem hallott ilyen csufiságot!

Annak az embernek, ki a „törvény, jog és igazság“ jelszavával és a parlamenti reformok programjával buktatta meg elődjét: — meg kellett érnie, hogy ex-lexben buk-jék el!

De a mi a leggyászosabb az egész bukásban, az az: — a minek Ugron Gábor bucsuztatójában oly erővel és mélységes igazsággal adott hangot: — hogy ez a bukás nem volt parlamentaris, hanem documentálása annak, hogy a magyar parlament egyszerűen az álcázott absolutizmus játékszere.

Ez az, a mi ebben a bukásban engem, — a magyar parlamentarizmus vajadásainak és degenerálódásának szerény szemlélőjét — a legnagyobb meglepetéssel tölti el. Ime: egy újabb miniszterválság, a melyet megint a bécsi burghól sceniroztak s a mely egyedüli alkotmányos tere, — a parlament helyett, — megint az uralkodói kabinet titkos rejtekeiben játszódott le.

Andrássy, Lónyay, Bittó, Wenckheim, Tisza, Szapáry, Wekerle, Bánffy, Széll: — mindnyájan, mint marionettek a bábszínházban, — titkos kéz által ráncigált zsinóron buktak el s egyetlen egy sem úgy, hogy tudni lehetett volna: ki volt a buktató hát? És mi volt a bukás igazi oka?

A képviselőházban soha le nem

szavazták őket. Elvesztették hát a többség bizalmát? Nem?

Kiét vesztették el hát?

A királyt? De hiszen a buktak valamennyire dicsekedett e bizalommal az utolsó percig; s a ki nem kapott közülök magasabb hivatal: az kapott Szent-István, vagy Arany-birka-rendet.

Ki buktatta hát el őket?

Senki más, mint az az abszolút akarat, a melyről Széll Kálmán testamentumában úgy emlékezett meg, mint »a legalkotmányosabb« —ról mind azok közt, a melyek voltak, vannak és valaha lesznek...

Hát ez, Urak, nem parlamentaris-alkotmány, hanem: — játék-parlament!

És én szeretnék oda kiáltani önmóknak:

— Urak, Urak! Nem Széll Kálmán buktott meg itt, hanem a parlamentarizmus! És nem Tisza István az, aki jön, — hanem — az absolutizmus!

Dr. Deák Albert.

= Megüresedett kerület. Dr. Had-

zey János országgyűlési képviselő halálával ismét üresedésbe jutott egy kerület. A verbászi dr. Csillag Károly ügyvédet léptették föl képviselőjelöltül függetlenségi programmal. A jelölt nagyon népszerű és kedvelt egyéniség a kerületben s így biztató kilátás van a függetlenségi párt győzelmére nézve.

Mi következik?

Köszörszvar, junius 17.

(;) Elvégeztetett.

Széll Kálmán lemondott. A magyar politikai élet halottja. Első osztályú temetést rendeztek neki hívei. A halotról még ellenfelei is csak jót mondtak, mert ez már igen csak így szokás. Virággal borították el temetőt és nem kövekket. Mert becsületes kormányelnök volt ő; de győnge.

Becsületes volt szándékban; de győnge a nemzeti jogok megőrzésében. Becsületes-ségét illette a virág; de győngeségének természetes következtetése volt az elmúlás, a bukás. És akár a kövek, akár a virágok alatt nyugodjék a halott, mégis csak halott az.

Széll Kálmán megbukott. Igazán nem érünk most rá arra, hogy számbavegyük kormányzásának eredményeit, alkotásait. Még annyi időt sem szakíthatunk ezúttal

magunknak, hogy összeállítsuk cselekedeteinek mérlegét. Nem, nem foglalkozhatunk most a halottal, mert elég gondot ad nekünk az élet. Nem pillanthatunk most vissza a múltba, mert minden képességtünk meg kell feszítenünk, hogy a jövődöbe lássunk. Hiszen az ország életéről, a nemzet jövődjéről van most szó.

Quid nunc? Mi lesz ezután? Az országnak nem a Széll Kálmán feje kellett, hanem kell önállóságának előismerése, alkotmányának csorbitatlanul való megőrzése, népe jólétének biztosítása. Széll Kálmán milderem nem volt képes: Széll Kálmán fejének hát le kellett hullania.

Ő nem tudta eloszlatni az aggodásnak, a főlháborodásnak kődét erről az országról. Távozott tehát; de a kőd még sürribben gomolyog fölöttünk, az aggodás el nem tilt, a főlháborodás le nem csillapodott még. Tisza István miniszterelnöksége mint egy ködös őszi nap korongja piroslik kelet felől; ám ennek a napnak se világító fényét, se melegítő erejét nem éreztük még.

Széll Kálmán megbukott, mert a nemzet akaratával ellentétbe került. Vállalkozott a katonai javaslatok körszótvitelére, holott tudhatta, hogy a nép annak fokozott, terheit meg nem bírja. Nem tudott a hadsereg kérdésében nemzeti engedményeket kivívni, pedig jól tudta, hogy a nemzetnek elvitathatatlan joga a magyar nyelvnek s a magyar szellemnek a hadseregben való érvényesítése.

Meg kellett buknia mert perhorreszkálta azt az obstrukciót, mely a közvélemény hangulatából keletkezett, melynek léte alapja az ország fölfogása, a nemzet megnyilatkozott érzése.

És ha Tisza István akár gyengesebből, akár öntudatosan arra a lejtőre lép rá, melyen Széll Kálmán alábukott, akkor Tisza Istvánra sem várhat más sors. A katonai javaslatokkal járó újabb terheket ő sem tudja elfogadtatni. A nemzeti jogoktól ő sem tüzheti el a nemzetet. S az az obstrukció az ő nyakát is kifogja törni, ha akár parlamenti, akár választási erőszakkal akarja az ország igaz hangulatának megnyilvánulását elnyomni, elfojtani.

Mert ez a mostani obstrukció nem a parlamenti kisebbség forradalma, hanem harca a nemzeti közvéleménynek, a mely megelégette azt, hogy saját vérével tápláljon és saját pénzén tartson ki egy olyan hadsereget, amely sohasem érzett velünk, sohasem védte azt, amit mi féltünk, sohasem tisztelte azt, ami nekünk mindenképp drágább. Az ország megelégette ezt az állapotot és odadörögte: eddig és ne tovább.

Össze. Mi, akik feleséget akarunk, így gondolkozunk... Onnét inkább csak a hozományvadászok szimatolják ki az adósságtörlesztő menyasszonyokat.

Maga nem vagyonos... maga a kis ártatlan arcával ide gyűjt sok-sok szelbáns, ideiglenes gavallér, de elijeszt magát minden józavál házasulandót tűntető fényűző életmódjával.

A szegény leányt tudja honnan viszik férjhez? Az igazi szerény, meleg, egyszerű és jószágos, becsületes, szeretetteljes otthonából.

Maga azt kérde a szemével: „Hát a szerelem?“ Lehet, hogy itt szerelmes lesz magába sok lovagja, akiknek eszükbe se jut a házasság... Talán akad olyan is, a kinek eszébe van, de mikor az otthonalapításra kerül a sor: az édes kis leány iránti érzelmeket legyűri a nagylábon élő szalonhölgytől való félelem.

Maguknak itt nincs otthonuk. Bérelt fényűzésben laknak itt magáért, — a mig bírják.

A maga szülei, kis Pirkó, igen áldozatkészek és ezt eddig maga észre se vette. Ezt egész természetesen és helyesen találta, nem önzésből, de engedelmességből. Billegett, sütkérezett a kifejtett fényben, néha jól érezte magát, néha unta s belefáradt... de nem gondolkozott felette, hogy ez dehogy is vezethet az eredeti célhoz, hanem egy nagyon is borzalmas eredményhez: a tönkrejutáshoz.

En nem itélem el a szüleit. Ők végtelen jók és a javát akarják. Nem itélem el magát sem, mert egészen természetes, hogy sem a helyzetet, sem a saját ferde pozícióját nem tekinthette úgy, mint én, realis ügyvédi szememmel. Egy optimista, rózsá-lelkű gyermek, a kit sodor az ár, a kit még az

TÁRCA.

Ugy-e anyám?

Ugy-e anyám, meggyógyulok tavaszra Odahaza, a csöndes kis tanyán; Ha a napfény a rügyeket fakasztja S fessékek röpöknek kis házunk falán.

Ugy-e anyám, földvidul sápadt arcom, És elhagyja lelkem a fájdalom — Kezéd remegve a kezemből tartom, Amint járunk az árnys utakon.

Leszek, ki voltam, vídám, jó gyerek, Megjön a kedvem is, talán, talán Feledem őt, ki többé nem szeret... Kedden várjátok. Ég veled anyám!

Kiss Menyhért.

Pirkót férjhez adjuk.

Írta: Reschner Ilona.

A szénáskert lélekzett. Friss sarjrendek csikózták keresztül a törvénnyit párolgó futáblákat. Falusi, üde, idegnyugtató illat lengett felettük.

— Te Panni, meglátod soha sem fogok én többet kacagni, még mosolyogni sem. Vége, összetörtél az én örökö vidám, derűs kedélyemet, — vagy otthagytam talán abban a csunya, rossz városban.

Panni csöppet sem látszott tragikusann venni az életunt kijelentést, csak ennyit felelt:

— Pirkó, olyan igazi, de igazi kis

csacsi leány vagy még te, pedig már tizenkilenc éves volnál!

Pirkó hamarosan meg akart aprehendálni, de aztán utat gondolt és cinizmusba burkolózott.

— Lehet, igazad van. Csacsi vagyok, a miért elkeserít ez a céltalan, vergődő élet. Ha bölcs lennék, akkor éppen úgy nem busítna el semmi, mint a hogy nem tartanám érdemesnek valamiért örülni.

Egy pirosító szemű megfá árnyékában álltak, a gypepe leretített kockás pokróc közepes-közepén.

Az asszony kövér, de csinos arcu volt. Elnyűtt pongyolája azt mutatta, hogy jóval túl van már a mézeshetekken.

A leány amolyan hamvas pünkösdi-rózsá zsáner. Elénk, ragyogó szemekkel, édes kicsi szájjal.

Az asszony összecsesztette ajkait s úgy kérdezte.

— Miért is ez a nagy szontyolódás? — pardon, miért is vonultál el a világtól ilyen hirtelen kis babám? Meséld el!

— Te gunyolódol Panni, pedig hidd el!... s leborult a nénye ölébe és megerelek könnyei.

...Van okom és... igazán, nagyon ostobának, hiábavalónak tartom ezt az életet... üres, céltalan. De hagyjuk, te nem érted ezt, mert te boldog vagy, reked van célot. Téged szeret az urad és te szereted őt. A célot az, hogy boldogítsd.

— Ahán — gondolta magában az asszony és felhúta sűrű szemöldökét a haza tövéig, mint a kinek meglepetéssel és csodálkozással vegyes felfedezése akadt.

— Téged bizonyosan nem szeret, nem ért meg „egy“ valaki? — mondotta aztán látszólag egész komolyan.

Pirkó alaposan elpirult.

— Oh dehogy, nincs egy valakim... dehogy...

És most sebes ütemben elkezdett beszélni, de aztán ujjat zavarát.

— Én tudom, hogy minden embernek kell, hogy valamelyes cél legyen a szeme előtt, a miért küzdjön. A mi vonza. A mi ambíciót öntsen belé. Lelkesítse, sarkalja, tüzelje. A mi elérhető boldogságként csalogassa: reménnyel, hittel, szeretettel töltse be a lelkét! A mi enrgiát, bizalmat öntsen belé. A miért érdemesnek tartsa élni. — A meglett embereknek a cél: az élet fenntartása: hasznosság, vagy kellemesség tétele. Nekünk fiataloknak, a jövő biztosítása. A férfiaknak erre is ezer módjuk van, de nekünk lányoknak csupán kettő általánosn elfogadott, méltányolt és tisztességes: a diplomás önállóság és férjhez menés.

A diplomás önállósághoz vezető eszközök: a tanulás, az okosság vagy szorgalom és kitartás.

De a férjhezmenéshez több kell: szerencse, alkalom, ügyes mama; szépség, esetleg életrevalóság. Szóval megnyerő külső és modor... és legtöbb esetben pénz... és pénz. Ritka esetben nézik az igazi jószágot, műveltséget vagy a háziasságot. Ennél a célnál ezer eszköz akad és mindig, minden esetben más-más alkalmas épen.

Nekem — bár ehez a célohoz alig volt több eszközöm, mint a megszerzett alkalmam, mégis kijelentették ti: a familiám: „Pirkót férjhez adjuk!“ Talán a diplomaszerezéshez több eszközöm lett volna: a buzgósság akaraterő, gyors felfogásom; de erre Pirkónak gondolni sem volt szabad.

Nosza, Pirkót városba kell vinni. Bemutatni a társaságnak. Belementünk a nagy chaosba: a leányvásárba. Zsurok, estélyek, bálók, színház, koncert, jótékony szereplés, kávéház, korzó, korcsolyázás, teniszsezés,

fürdőzés... szóval mutogatás volt reggeltől estig és estétől hajnalig az életem. Volt drága ruhám, ékszerem, virágom a mennyi csak kellett. Az anyán, szegény, heves és érzékeny végű jelenetek rögtönzésére adta a fejét, az apám pedig... megvakarta a fejét.

Volt összejövetelem otthon és minden ismerős szalonban, a halálos fáradságig. Az volt a diadalom, ha félhalva vittek egy-egy bál hajnalra a kocsihoz a sok örült táncótl. Az volt a győzelem más lányok felett: ha éretem egymás szemét vette ki két-három szalon-dendi. Volt gavalérom, a ki ellepott virággal, bonbonnal s volt a ki mindennap eljárt a híressé vált makkortánk és dusan terített asztalunk kedvéért. Szóval hódítottam és biztosra vettük mindnyájan: „Pirkó férjhez fog menni!“

Volt minden körülöttem és volt mindenkim. Barátaim, barátinóm, lovagjaim, irigyeim, bálulóim és rosszakaróim... de csak egy akadt a ki nem is udvarolt, nem is hangoztatta a barátságunkat, nem bókolt, de nyers őszinteséggel így szólt:

— Kis Pirkó, maga behunyt szemmel kavarog egy szörnyű bonyodalmas labirintban. Megengedi, hogy kiméletlenül, erőszakosan felnyissam a szemét? A maga családja végtelenül jó és áldozatkész a maga jövője érdekében, de a legmodernebb és legoktalanabb uton indult el magával.

A feleséget nem a szalonok és báltermek nagyzó és pózólo kisasszonyai közt keressük mi. Nem is a tennisz és korcsolyapálya sportmístei közt... Nem ott, ahol villanyfényben, dobzóval mutogatják és árulják őket. Ott mi csak kurizálunk, bókolunk, üresen fecsegünk, jobb esetben szellemesen csevegünk... de onnét vajmi kevesen házasodunk, mert félünk, hogy igen nagy igényekkel ütköznénk

vább! S a parlamenti ellenzék erre a dörgő szózatra a törvényes eszközöket ragadta meg és azokkal küzd.

Jaj Tisza Istvánnak, ha meg nem érti az ország mai hangulatát, ha szembe helyezkedik a nemzet élveivel. Államférfiúi tekintélyét veszti el vele örökre. De még inkább jaj neki, ha a törvénytelenség útjára térne rá, ha erőszakot akarja a jogos közdelemmel szemben alkalmazni. Szégyenletes, csufos bukás vár akkor reá.

Nem ösmerjük még Tisza István programját. Magával hozza-e azt a biztosítékot, melyet az ország ma egy miniszterelnöktől követel, vagy egy olyan csudaszert tartogat-e, melytől a köd eloszlik, a hullámok elsimulását várja, anélkül, hogy mindnyájunk jogos igényeit kielégítené?

Az ellenzék vezérférfiai, nemcsak, hanem a kormánypártnak egy tekintélyes tagja, annak egy befolyásos töredéke nevében proklamálták a késhegyig menő harcot az erőszak, a törvénytelenség ellenében, melyet ha Tisza István csak megpróbálni merészelne is, sokkal hamarabb elpusztulna a magyar közélet színteréről, mint bárki előtte.

Mert igyekezhetek megtörni a nemzet erejét; de annyira soha és senki meg nem törheti, hogy el ne sörpörje útjából azt, aki útjába mer állani — ha akármilyen kedves embere is az az udvarnok.

A politikai válság.

(Express tudósítás.)

Budapest, június 17.

Gróf Tisza István ma reggel érkezett meg Bécsből és már reggel fél 9 órakor elhajtott a Kerepesi-ut 11. sz. alatt levő palotájából, ahol különben délelőtt sokan fordultak meg, a kik Tiszával beszélni kívántak.

Gróf Tisza mindenekelőtt a budai várba, a miniszterelnöki palotába hajtott, két-székivil azt, hogy a párt hangulata tekintetében szerezzen információkat elődjétől. Hogy e tekintetben miket beszéltek meg, azt persze senki se tudja, de azt hiszik, hogy Széll Kálmán meggyűgató felvilágosításokat adott Tiszának.

Széll Kálmántól aztán báró Bánffy Dezsőnek a Bimbó-utcai palotájába hajtott gróf Tisza István.

Bánffy, Szapáry és Tisza.

Politikai körökben igen érdekes verzióról is beszélnek báró Bánffy magatartását illetőleg.

Köztudomású dolog, hogy Bánffy és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a legintimabb baráti viszonyban vannak azóta is, hogy Bánffy megbukott. Már jó idővel ezelőtt a honvédelmi miniszter közölte Bánffyval, hogy a miniszterelnökségre Tisza István van kizemelve. Bánffy azonban az volt a megjegyzése erre, hogy ezidőszent ezt a választást nem tartja szerencsésnek, egyelőre valami fákó politikust kellene a kormányügyek élére állítani, olyan embert, a ki a kormánypárt egy árnyalatával szemben se lenne vörös posztó. — Bizonyos átmenet után aztán következhetnék Tisza.

Ugy látszik, Fejérváry is osztotta ezt a nézetet, mert tény hogy Bécsben megpróbálták gróf Szapáry Gyulát lánsszírozni. Ezt azonban a katonai körök nem akarták akceptálni, mert tartottak

élet nem is taníthatott nyitott szemmel átlátni a dolgokat, — ez maga.

Hát én többre becsülöm magát Pirkó, hogysem tovább hagyhattam volna behunyott szemmel bolyongani itt a labirintusban és maga is becsülje többre önmagát, mintsem, hogy tovább folytassa ezt az állfénnyel vakított akaró árucikl-életet. Maga tartalmasabb lelkű kis lány, kár volna ebbe belészoktatnia és belévesznie önmagát.

Az ilyen nagylábon élős, mindenütt szereplős, a gazdagok privilégiuma, vagy az üreslelkűek könnyelmű hajszája. Hagyja nekik. Maga menjen haza az igazi otthonába: ott éljen úgy, mint a hogy magához méltó. Kis, szolid társaságban, fényűzés, pompa, túlköltekezés nélkül. Talán nem lesz nagy udvara szízházakosokból, de bizonyosan talán fog kárpótlást egy valakiben. ... szóval a célt elérni könnyebben, magához méltó és a szülei anyagi erejének megfelelő módon...

— Még sokat beszélt, de én már alig értettem — folytatta Pirkó és szíjogott a néje kőtenyvébe rejtett fejével. — Az arcom égett a kíméletlen őszinteségektől, a fejem szédült a súlyos igazságoktól.

...Panni, most hát itthon vagyok. A szememet kinyitotta egy fájdalmas operációval az orvosom, nem barátom, nem imádóm. ... a — senkim, a ki tisztában látta a dolgaikat, mint én, mint az egész család. A ki mélyebben felelt a lelkeim, az önéreztet, mint amilyen mélyen szunnyadni látszott. Őh, hogy szégyenlem utólag magamat az eddigi üres életémért, a férj-vadászatomért, a szülei emszojnyének a kiürítéséért!

Most aztán itt állok céltalanul. A diplomaszerezéstől kisérték el, a férjhezmenetelt pedig irtószom életcélnak tekinteni. Panni, várhattam a sült galambot. Vége mindennek. Most is azt mondom, hogy csacsi kis leány vagyok, a miért busulok? Semmi se maradt meg nekem, csak a hála az iránt, a ki nyílt őszinteséggel mindentől megfosztott.

Panni előbb igazán elkomolyodott. ... de aztán hirtelen elkezdett pajzánul kacagni.

tőle, hogy az ellenzékkel szemben Szapáry nem tud majd eredményt elérni.

Erdős, hogy egy tegnapi reggeli lapban Bánffy tollából jelent meg a vezércikk, mely szintén azt hangoztatja, hogy egyelőre egy fákó politikust kellene a miniszterelnökségre designálni.

Mondják, hogy Szapáry alatt Bánffy mindjárt mandátumot is vállalt volna. Az valószínű, hogy Bánffy bizonyos rezervát fog tanusítani Tiszával szemben, bárha támogatását nem is fogja tőle megtagadni.

A volt nemzeti párt.

A legfontosabb kérdések egyik az, hogy miként fog viselkedni a volt nemzeti párt. A tény az, hogy tegnap még igen éles volt a hangulat, de Széll Kálmán ismeretes fellépése csillapítólag hatott. Egyelőre tehát a volt nemzeti párt várakozó álláspontot foglal el.

Azt hiszik, hogy ma estére tisztázva lesz az ő maguk tartásának a kérdése is, mert Tisza előreláthatólag keresni fogja az alkalmat, hogy még a mai nap folyamán érintkezésbe lépjen néhány vezérszerepet játszó volt nemzeti párti politikussal, köztük elsősorban gróf Apponyi Alberttel.

Kilépések a kormánypártból.

A volt nemzeti párttal való megbeszélések eredményétől függ, lesz-e szecesszió, vagy se. A Nagy Ferenc volt államtitkár lakásán tegnap és tegnapelőtt délután megtartott értekezleteken a hangulat igen harcias volt és az egybegyűlétek arra törekedtek, hogy megakadályozzák a kormány pártjának a kormánypártból, ha Tisza István nem tudja minden irányban meggyűgítani őket.

Elsősorban azt kutadjuk, hogy hozott-e Tisza valami nemzeti vívmányt, mely az ellenzék lecsillapítására alkalmas? Azt hiszik, hogy nem. A legjobb eset az, hogy a katonai javaslatoknak az ügyét egyelőre elhalasztják.

Másodszorban reálbiztosítékot kívánnak, hogy Tisza a Széll Kálmán szellemében fog működni.

Mennyire sikerül mindezekre a kérdésekre nézve megegyezni, mennyire nem, azt e pillanatban még nem lehet tudni. Mindenesetre bizonyos, hogy Tiszának nagy ellenszenvvel kell megküdenie. De azt valószínűnek tartják, hogy a kormánypártban a szecesszió épenséggel nem lesz olyan nagy, mint ahogy tegnap hinni lehetett. Tegnap meg arról beszéltek, hogy vagy száz ember kiválik, de mint a Nagy Ferencnél megtartott értekezletek egyik szereplője ma tudósítónk előtt kijelentette, ma már a helyzet nem olyan veszélyes. Ki fog válni egy csoport, de az aligha fog husz képviselőnél többől állani, feltéve tudniillik, hogy Tisza irányelvei csak félig-meddig lesznek is kielégítőek.

Ki lesz a Ház elnöke?

Egy igen súlyos kérdés, a mely ugyan csak nagy komplikációkra adhat okot, az, hogy ki lesz a Ház elnöke.

Apponyi semmi szín alatt sem hajlandó megmaradni tovább az elnöki székekben és mint ismeretes, a Lloyd-klub ortodoxjai tegnap már Perczel Dezső nevét kezdték forgalomba hozni. — Valóságban mérvadó részről Perczel Dezsővel ez irányban még semmiféle tárgyalás sem folyt, bárha kétségtelen, hogy Fejérváry Perczelt fogja támogatni leginkább, mint olyan embert, a ki ha kell, nem riad vissza az erőszakoskodástól sem.

Éppen ez a körülmény, a mi Perczelt ugyszólván lehetetlenné teszi a kormánypárt bizonyos köréi előtt. Ha mégis az ő jelöltségét fonszíroznak, szívesebben akcep-

— Ujra és újra igazi kis csacsi leány vagy. Mondh, hogyan bucsúztál el a te erkölcsprédikátorodtól?

Pirkó nagy szemet nyitott. — Azt mondta: igazán örül, hogy nem lát többé ott, abban a léha, megromlott társaságban. ... a melyben ő kénytelen élni, forogni az összeköttetései, a pályája, az érdekei miatt.

...Örül, hogy nem lát többé ott, a hol ő él...

Mindketten elhallgattak. Pirkó nedves szemmel sóhajtott. Az asszony hangosan kacagott.

És akkor csodálkozva néztek fel egymásra.

Panni felemelte a Pirkó fejét az állánál fogva, úgy kacagta szembe.

— Édes, édes kis csacsim! Hát nem tudod, hogy a ki nagy őszinteségeket, csaknem goromba igazságokat mond nekünk, csak az törődik velünk igazán. A ki képes fájdalmas felbresztéssel, kijáratással is megóvni a veszedelemtől, az félt minket igazán.

A bókáló, a bizelgő: önmagával törődik csak, a saját érdekeit félti csak.

A ki pedig úgy törődik velünk, hogy félt és óv, int és felnyitja a szemünket... az szeret is.

S a kivel mi úgy törődünk, hogy a tanácsait ilyen nagyon lelkünkre vezetjük és ilyen gyorsan követjük... azt szeretjük is. Farkasszemét nézett a csodálkozó, könnyes szemmel mosolygó Pirkóval.

— Mosolyogsz is... nő lám még tudsz... kacagsz is? Tehát nem törték össze a nevető vig kedvedet. Nem is hagyta ott, abban a csunya, rossz nagy városban? Pirkó, te már nem vagy busogó, blazírt! Van céld. Látod, ilyenek vagyok ti kis csacsi leányok. Az életunalom, a bánat, a blazírság csak röpke elkedvetlenezés, hangulat nálatok. ... addig tart, a mig új reménysugár bukkan fel a láthatáron.

Leánybátat. ...bárányfelő a két tiszta égen. Kis csacsi vagy, hanem azért: „Pirkót férjhez adjuk!”

lálóak Tallián Bélát, föltéve, hogy Tallián állta a dolgot. Mert ugy mondják, hogy Tallián tárcára számított, miniszterséget remélt és duzzog, hogy őt általában nem vették kombinációba.

Kik lesznek a kabinet tagjai?

Egy egész tömeg nevet hoztak forgalomba, de egyelőre csak az bizonyos, hogy kik maradnak Tisza alatt a kabinetben, míg az új miniszterek tekintetében megállapodás egyáltalában nincsen még. Nem is lehet egyébként, mert Tisza István ma délelőtti tisztán és kizárólag azzal töltötte az időt, hogy a pártra nézve szerezzen tájékozódást és lélesten megállapodásokat, mert a kabinetalakítás tulajdonképeni munkájához csak akkor foghat hozzá, ha a kormánypárt minden frakciójával tisztába jött.

Bizonyos az, hogy megmarad báró Fejérváry Géza, mint honvédelmi miniszter és Cseh Ervin, mint horvát miniszter.

Több, mint valószínű, hogy Hieronymi lesz a kereskedelemügyi miniszter és hogy Plósz megtartja az igazságügyi tárcát.

Emlegetik továbbá:

A belügyminiszterségre: Tisza Istvánon kívül Gullner Gyulát.

Pénzügyminiszterségre: Wekerle Sándort.

Közüktatásügyre: Berzeviczy Albertet.

A király személye körüli miniszterségre: gróf Andrássy Gyulát, gr. Andrássy Gézát, gr. Hadik Jánost, gróf Hadik-Barkóczy Endrét.

Darányiról azt mondják, hogy nem akar megmaradni, mert az a benső, jó viszony, melyben Tiszához azelőtt állott, teljesen megazult. Mint utódját emlegetik gróf Batthyányi Lajost, a volt főmei kormányzó, a ki Andrássyék sógora, gr. Széchenyi Imrét, gr. Serényi Bélát és gr. Zselénkyi Róbertet, ha a volt nemzeti párttal való megegyezés sikerül. Ettől a megegyezéstől függ az is, ha vajjon Plósz helyébe nem Hódossy Imre lép-e. Ugy mondják ugyan, hogy Hódossy húzódik a miniszterségtől, de azért elvtársainak akaratát előtérbe is meg fog hajolni.

Ismételjük azonban, hogy jelenleg mindez csak kombináció.

Mint államtitkár-jelölteket, a kik sok valószínűséggel bírnak, emlegetik: Bolgár Ferencet (honvédelem) és báró Feilitzsch Arthurt (földművelésügy).

Mikorra lesz új kabinet.

Ugy mondják, tegnap a király azzal bocsátotta el gróf Tisza Istvánt, hogy szombaton várja megint Bécsbe, hogy akkorra lehetőleg előterjeszse azokat, akiket miniszterségre ajánl.

Hogy addigra sikerül-e Tiszának minden irányban megnyitató megállapodásokat létesítenie, az legalább is bizonytalan. A politikuskok közt igen sokan vannak, akik azt hiszik, hogy Tiszának a kabinet megalakítása nem fog sikerülni.

Beszélgetés Feilitzsch báróval.

Tudósítónk tegnap délelőtti beszélgetést folytatott báró Feilitzsch Arthor országyűlési képviselővel, akinek már négy héttel ezelőtti indított akciója adta meg tudvalevően az első lökést, hogy a megfenekelt politikai helyzet dűlőre jusson. Br. Feilitzsch Arthor igen érdekesen fűzte fejtegetéseit:

— „A mi a miniszteri tárcák birtokosainak személyében való változásokat illeti, erről csak kombinálni lehet. Mert hiszen itt pozitívet az utolsó pillanatig maga a designált miniszterelnök sem tudhat. Én is csak a szállongó kombinációkat reprodukálhatom. Így azt, hogy Lukács László változását biztosra veszik s utódjául Wekerlét emlegetik, föltéve, hogy Wekerle vállalkozik rája. Lángot — Hieronymi, Wlassicot — Berzeviczy, Darányit pedig első sorban gróf Széchenyi Imre, másodszorban gróf Dessewffy Aurél váltáná fel. — Így mondják a kombinációk. A volt nemzeti pártiak az igazságügyi tárcára szeretnék volna Hódossyt, de hát Plósz Sándort nem lehet engedni a polgári perrendtartás végett. A volt nemzeti párt eredetileg két miniszteri tárcát követelt magának, az igazságügyi és a kereskedelemügyi, ez utóbira Nagy Ferencet szerette volna. De a párt-frakció egyelőre várakozási állományba helyezkedett s bevárja gróf Tisza István bemutatkozását. Ezek szerint tehát valami nagy pártbomlásról nem lehet szó. Különben is a legpresszimisztikusabb felfogás szerint is legfőlebb 35–40-en vonulhatnak ki a szabadelvűpártból s így minden körülmények között, még a legrosszabb esetben is van 10–15 szavazatnyi többsége a szabadelvűpártnak, még pedig a horvát képviselők nélkül. A pártnak zömét alkotja 180 régi kipróbált liberális képviselő. Hogy az esetleg kilépők mit csinálnak? mily párthoz csatlakoznak? — arról az a felfogás, hogy a néppárt elhagyja majd vallásfelekezeti alapját, a melyen mostan áll, de megtartja jellegét és lesz tisztán: konzervatív, aulikus, ultramontán párt. Így aztán kebelébe térhetnek azok az elemek is, a melyek most a szabadelvűpártból ki-kiváncoloznak. De ismételtem: ezek ellenében is a tiszta szabadelvűpárt többsége biztosra van még pedig a horvátokkal együtt körülbelül 50 szavazattal. Különben is a most esetleg felbukkanó aggályoskodás Tisza István félreismerésén alapszik. — A kik vele bíznak, azok tudják, hogy Tisza István semmi erőszakot nem fog alkalmazni, értem alatta azt, hogy sem a törvényen kívüli állapotban nem fog soroztatni, sem a házat nem fogja feloszlatni, sem a házszabályok erőszakos értelmezésének nem fog tért engedni és végül a házszabályoknak olyasféle megváltoztatásába sem fog bele-menni, a mi a parlamenti szőlásszabadság elvét érintené. Erről az érdekelt körök ha-

marosan tudomást szereztek s így történt, hogy a Tisza Istvánnal szemben egy ideig aggályoskodónak mutakozó hangulat hamarosan helyet engedett a bizalomnak. A kormányalakítás munkája egyébként valószínű ma estére be lesz fejezve. Az új kormány pénteken vagy szombaton fog bemutatkozni a pártban és valószínű a jövő hétfőn a Házban is.

Szerbia.

Kolozsvár, június 17.

A szomszéd országban lezajlott véres események nyomán olyan hangok keletkeztek a magyar sajtóban, amelyek azt látszólag bizonyítják, hogy Magyarország valamely különleges büntetőjoggal rendelkezik Szerbia fölött. S a vérükbe folytott dinasztia romlását magyar fegyverek által akarták megbosszulni.

A fölött, ami Belgrádban történt, mindnyáján megdöbbenünk s aligha van ember az országban, aki a szerb „hadsereg” által véghezvitt mérszárlást korrektnek, tisztességesnek, becsületesnek tartaná. A tett indokai akceptálhatók, de maga a tett kész erőteljes s legfőlebb délamerikai seregek „tisztikara” alkalmas ily dolgok véghezvitelére.

Más azonban az a kérdés, hogy a bűnnel szemben kinek van büntető joga. A magyar törvények nem tartoznak Szerbiára s a magyar törvény büntetéssel csak azt sújthatja, aki ezen ország határára belől van. Szerbia pedig kívül van. Nem igaz hát az, amit különben félhivatalos kormánypárti organumok kezdetek pedzeni, hogy majd így meg amugy fog bosszút állni a monarchia. Ez nem megy olyan könnyedén. Hiszen uralkodó családukkal is történt már fejbekerülő sérelem, mint Mexikóban, ahol igazságtalanul ölték meg egy királyi hercegünket: még sem tett vele szemben az államhatalom semmit.

Mert nem tartozott reá. A mi az állam határain van, az egy másik állam határainak keretébe esik. Ott az ő törvényei parancsolnak. Ha most már Szerbia olyanak mutatkozik, hogy az ő közönsége helyesli azt a fűtelmet, a mi határain belől megtörtént, az az ő dolga. S az ő ízlése. Nekünk semmi olyan különösebb közönség nincs hozzá, a mely bosszura ösztökélne bennünket. Még csak annyira sincsen közönség hozzá, hogy egyetlen monitori matröz életét áldozzuk azokért az elhalt szerbekért, a kiket az élő szerbek jónak láttak elhalasztani.

A belső politikai helyzet az ex-lex, továbbá a kormányválság nyugodt bánásmódra intenek. Figyelünk kell a dolgokat, de nem vagyunk kötelesek beleavatkozni a dolgokba.

Szerbia ma boldog. Péter a király. — Péter a fenség. Péter ur, a kit tegnap még csak az a genfi pécérol nagyságot meg, a kinek borraivalót adott. De remélhető, hogy a nyugati ember nyugati erkölcsöket, továbbá becsületet és tisztességet visz abba a keleti országba, a mely eddig ezeknek híjjával slylódott. Alighanem új világ derül ott a népre. És ez a fődolog, mivelhogy a népek alkotják az államokat, nem a királyok.

A fő dolog, hogy rend legyen odalent. Hogy ne legyen kötelességünk jogunk és jussunk a közbeszólás.

Ha az új kormány e mellett marad, akkor elmaradunk mi továbbra is békekészenben a szomszédal. Sőtét álom gyanánt elfut felettünk a borzalom fellege ugyan, de tudjuk, hogy vihar után következik a napfény.

Zimonyból ma a következő távirataink érkeztek:

A királygyilkosság színhelye.

Ma délelőtti Petrovics belügyminiszteri rendőrfelügyelő csendőrök kíséretében megmutatta a sajtó képviselőinek a konak összes helyiségeit. A mellékhelyiségeken kívül összesen 16 szoba van. Nagy része közepes izléssel, egy része azonban rendkívül papok fényűzéssel van berendezve. Napok óta harminc iparos dolgozik a konak helyreállításán.

A vérvnyomok

A rémes éjszaka összes nyomait nem lehetett eltüntetni. A robbanás hasábotak égetett le 3 szobájától. A fejszecsapások két ajtót hasogatnak össze és ezt csak részben tudták helyrehozni.

Nem sikerült eltüntetni a padlóról teljesen a vérvnyomokat sem, mert nem lehet felmosni sem.

Tudósítónk az előszoba padlóján kilencvennégy vérvnyomot számolt meg. Sok helyen a vércsöppeket kiegészítették a parkettből.

A hálószoba.

A hálószobában — melynek küszöbén történt a gyilkosság — min-

dent helyreállítottak. Ott van a királyné közös nagy francia ágya, tele selyem ágyneművel, melyről hiányzik a huzat. Ezen selyemhuzatokkal mosták fel közvetlen a gyilkosság után a padlóról a vért. A hálószobával kapcsolatos kis gardrob-szobában megmutatták azt a helyet, a balról lévő ablak alatt, a hol a királyi pár összeroskadt. Ezen ablakon dobták ki a véres holttesteket az utcára.

Minden toilette cikk a helyén van. Apróságok, királynő pongyolái is itt vannak.

A hálószoba egy sarkában, a megtekintés alkalmával hajtúkat találtak, melyek valószínűleg a dulakodás közben estek ki a királyné hajából.

A fürdőszobában a királyné szerdobott ruhái között keresgélve egy véres galléra akadtak, melyet elfelejtettek elégetni, a hogy a többi véres ruhákkal tettek.

Az új király Ferencz József-hez.

I. Péter szerb király a következő táviratot intézte I. Ferencz Józsefhez:

Sietek felségeddel tudatni a szerb trónra való meghívásomat. A szenátus és szkuptsina egyhangu határozatával megválasztván, újra fel akarom venni atyám tradíciót és remélem, hogy szabadságot, szerencsét hozok hazámnak. Tiszteletteljesen kérem felségedet, hogy vigye át én reám is rokonszenvét, melyet felséged atyám iránt haláláig táplált. Ha felséged kegyeskedik engem rokoniszenvében részesíteni, megkönnyíti új kötelességem teljesítését. Szándékom és meggyőződés, hogy megfogom azt érdemelni.

I. Ferencz József I. Péterhez.

Ő felsége erre a következő táviratot küldötte az új szerb királynak:

Trónralépéséről szóló szíves értesítést megköszönve, haladéktalanul biztosítom teljes rokonszenvemről és arról a kívánságomról, hogy sokáig boldogan uralkodjék. Adja meg az Isten felségednek, hogy osztályrészt jutott nemes hivatását sikeresen betöltse, visszaadva a belső viharok hosszú sorától sújtott szerencsétlen országnak, a békét, a nyugalmat, a becsületet, újra talpra állítva azt ama mély bukás után, mely legutóbb egy gonosz és általános utálatot keltő gaztett következtében a civilizált világ szemében érte. Feladatai végrehajtásában számíthat támogatásomra, barátságomra. Meg lehet arról győződve, hogy nekem épp úgy mint Önnek, mindenkor szívből fekszik az országaink között régóta fennálló barátságos viszony fenntartása és megszilárdítása.

A magyar törvény és a királygyilkosok.

Budapest, június 17.

A szerb királyi család gyilkosai közül egy az éjjel Budapesten utazott keresztül s a küldötségekben, mely az új király elébe jő, is lesz néhány gyilkos. Ebből az alkalomból igen érdekes véleményét mondott egy budapesti törvényesbíró, aki tekintély jogász körökben. Ezeket mondotta:

— A magyar büntető-törvény értelmében teljes jogunk lenne ahoz, hogy a Budapesten keresztülutazó királygyilkosokat letartóztassa a rendőrség. Feljelentés ugyan nem érkezett ellenük s így vád sem emeltetett, de a rendőrségnek kötelessége, hogy minden bűnesetről tudomást vegyen még vád és feljelentés nélkül is. A rendőrségnek biztos tudomása van arról, hogy Belgrádban királygyilkosság történt s ha tudomására jut, hogy a gyilkosok közül egyik-másik Budapesten tartózkodik, minden felsőbb hatósági megkérdés nélkül letartóztatja őket. Persze erre nincs kilátás. Mikor az éjjel Kosztics kapitány, akinek golyója furta át elsőnek a király testét, Budapestten keresztül utazott, a rendőrség inkognitóban képviseltette magát egy rendőrfelügyelővel, aki a királygyilkost még az interviewelő újságíróktól is megóvta s a legnagyobb tisztelettel bánt vele.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, június 18.

— **(Szakosztályi ülés.)** Tegnap d. n. 3 óraker ismét ülést tartottak a városi törvényhatóság szakosztályai, melyen néhány jelentéktelen ügyet tárgyaltak le. A közgyűlés, mely a nyári szünet alatt az utolsó lesz, e hó 20-án tartották meg.

— **(Diákélet.)** A tanárjelöltek segélyegyletének legutóbbi évszázó-közgyűlése szűnidei választmányát következőképen alakította meg: elnök Gaál Pál, titkár Zacher György, pénztáros Neuwrth János. Választmányi tagok: ifj. Bartók György és Roska Márton. Felhívjuk a nagyközönség figyelmét az egyasületre, mely díjtalanul közvetít korrepetitort és nevelői állásokat. Megkeresések a tanárjelöltek segélyező-egyesületének elnökségéhez címzendők.

— **(Sakkverseny Kolozsvárt.)** A sakkverseny hatodik fordulóját tartották meg szerdán. Ez alkalommal csak három pár játszott, mivel dr. Wettenstein bejelentett távolmaradásával a szünnapos Majoron kívül Vályi sem játszhatott. Csiky a szabálytalan megnyitást kezdő Dunky, Benkő az olasz partit kezdő dr. Óvári, Adonyi Krajcsovichot győzte le. A verseny állása a következő: Adonyi, Benkő, Csiky, dr. Wettenstein 4, dr. Óvári 3. Vályi 2. Major, Krajcsovich 1, Dunky 0.

— **(Népgyűlés Kézdivásárhely.)** Vasárnapra, e hó 21-ikére Kézdivásárhely piacára a város s a szomszéd községek népe tömegesen fog fölvenni, hogy részt vegyen az ekkor megtartandó *nagy széklei népgyűlésen*, mely főleg a választói jog kiterjesztésének tárgyát tűzte ki napirendre. A népgyűlés szervezői a kézdi kerületi függetlenségi és 48-as párt s a kézdivásárhelyi függetlenségi és 48-as kör vezető férfiai Rápolthy Gábor pártelnök, Csutak László és Szöcs Károly alelnökök, Molnár Emil titkár és Bíró Károly jegyző, kik vállatve buzgólkodnak azon, hogy a székleység megcsoportosult jogait a nép szözlata révén kellőképen megvalósítsák. A népgyűlés után a kézdi kerületi függetlenségi és 48-as párt *újraszervező naggyűlést* tart, melynek eredménye föltétlenül a párt megizmosodása és határozott megerősödése lesz.

— **(Elfogott tolvaj.)** Magay Dezső kárpitos tanonc, úgy akart pénzhez jutni, hogy ellopott a gazdától: Gaál és Molnár cégtől egy asztalt és el akarta adni. Fekete József rendőr azonban elcsípte a tolvaj tanoncot, mielőtt pénzszerzési terve sikerült volna és bevitte a rendőrséghez.

— **(Öngyilkos vőlegény.)** Kinós feltűnést keltett Dénesfalván Ballagó József övegy kisbirtokosnak öngyilkossága, kinek kedden lett volna az esküvője s ki pár órával az egyházi szertartás előtt golyót röpített agyába. A szerencsétlen öngyilkost, ki ki tettét súlyos anyagi gondok miatt követte el, két árva siratja, az utolsó órákban elhagyott menyasszonyon kívül.

— **(Verekedő gyermekek.)** A vasutnál tegnap Csucsuj János cigánygyerek, összeverekedett egy másik fiúval, a ki azután egy követ bevette Csucsuj fejét, úgy hogy meglehetősen komoly sebesülést okozott. A fiút a mentők vették ápolás alá és azután beszállították a kórházba.

— **(Apa és gyermek a mozdony előtt.)** Vértárgyszó jelenet folyt le tegnap délután a baranyamegyei áttai állomáson. A vonat már berobogott az állomásra, a mikor Vári Béla állomás elöljáró a sínek között megpillantotta két és fél éves Erzsike nevű leánykáját. A kétségbeesett apa halálát megvető önfeláldozással rohant gyermeke megmentésére. De már későn érkezett. A mozdony elütötte. Az apa a fején és a mellén súlyos sérüléseket szenvedett s a kis lányt mind a két karját leszellte és lábszárait összezúzta a mozdony. A szerencsétlenek ágoniába estek s életben maradásukhoz semmi remény. A vonat jelentékeny késéssel mehetett csak tovább; az utasokat mélyen megrendítette a tragikus eset.

— **(Székér és 16 a Szamosban.)** Furcsa kis baleset történt tegnap délután Hantz György könyvkötő kocsisánál, Szabó Istvánnak. A vashidon tul, át akart hajtani a Szamoson, azonban sehogysem tudott kivevickélni a vízből. Az ott levő rendőr végre segítségére sietett a megszorult kocsisnak és így valahogy kiszabadult a már-már veszélyesre forduló helyzetből. Szerencsére nem is történt az ijedségen kívül egyéb baja.

— **(A kolozs-alaguti népiskola záróvizsgája.)** A magy. kir. államvasutak által Kolozs-Alagut megállóhelyen létesített elemi népiskola idei záróvizsgája e hó 21-én, vasárnap fog megtartatni. A gondnokság tisztelettel meghívja a tanügyi barátait és vizsgára és ohajtáná, hogy mentől nagyobb számban vegyenek azon részt. Az összes vendégeknek oda és visszautazása díjmentes. Indulás Kolozsvárról reggel 8 óra 30 p. A visszautazás d. u. 5 óraker történik. Villásreggeli és ebéd, (bor és fekete-kávé kivételével) 2 kor. 40 fill. Gyermekek ennek felét fizetik. A vendégek ellátásának biztosítása érdekében a résztvevni szándékozók ebbeli elhatározásukat holnap, e hó 19-én d. u. 1 óráig az üzletvezetőség titkárságánál (Emkepalota I. em. 26. sz. ajtó) bejelenteni sziveskedjenek. Külön névre szóló meghívók kibocsátja nem lettek. Esős idő esetére fedett helyről gondoskodva lesz.

— **(Élve eltemetett gyermek.)** Egy apanyagyalusi szorgafiu, korra alig 15 esztendő, játszani vitte ki Bláj Jakabot, egy alig négy éves kis fiúcskát. Játsszás közben egy hangyabolyra fedtetta a gyermeket, de rövidesen ijedten látta, hogy a hangyák össze-vissza csipkék a kis fiút. Rémtületben a földbe árkot ásozt s belétemette a gyer-

meket, kit szülei hosszas keresgélés után, másfél nap múlva lelték föl csupán. A gyermek eszméletlen állapotban, de a szülők leirhatatlan örömére még élve került ki a föld alól. Az elvetemült szolgaleányt azonban a csendőrök kezébe adták, majd a bírósághoz kísérték, hol mindenesetre elveszi majd szörnyű tettének büntetését.

— **(Rémek gyilkosság Kis-Kapuson.)** Rémek gyilkosság áldozata lett Rácz György tehetőes kis-kapusi szűcsmeister, kit e hó 15-én, hétfőn, fején egy óriási vágással s karján szintén nagy sérüléssel találtak meg házától néhány lépésnyire. A vizsgálat azonnal megindult s a gyanu számai a meggyilkolt szűcsgazda felesége felé irányultak, ki még a legutóbbi napokban is odanyilatkozott, hogy valamiképen elteszi láb alól urát, mivel különben, mint a szomszédok beszélik, teljes egyetértésben élt. Az asszony ellen bizonyít az is, hogy a gyilkosság esetlén elűnt a faluból, bár szokása előtt a kérdőszóködőknek úgy felelt, hogy számolni valója van még az igazságszolgáltató hatósággal. A csendőrség minden irányban erélyvel folytatja a nyomozást, hogy a bűnöst minél hamarabb kézrekerithesse.

— **(Világpanoráma.)** A szentgyház-utcai panorámának e héten megint igen érdekes és szép látmivalója van. E sorozat egy észak-vidéki utazást tár elénk Stavàngertől Hammerfestig és Nordcape. Az északi tenger vadregényes tájai, hegyei, vizesései, fjordjai, a sajátosan épített házak, kikötők, valamint Nordcape hatalmas panorámája nemcsak kellemes látványt nyújtanak, de érdekességük mellett tanulságosan is megismertetik földrésznünk e távoli érdekes vidékét. A képek most is oly kitűnő felvételekkel szolgálnak, a miknek plasztikusságát és természetességét ez intézet egyéb sorozatai eléggé bizonyítják. A közönség figyelmét felhívjuk e csekély díjért élvezetes szórakozást nyújtó intézetre.

— **(Megakadályozott gyermekrablás.)** Hoffmann Károly temesvári születésű bank-irodászolga egy évvel ezelőtt elvált nejétől, egy nagyon csinos menyecskétől. Házaságából egy gyermek született, akit az elválásnál a törvényszék az asszonynak ítélte oda. Az apa ezért rendkívül megharagudott és mindent elkövetett, hogy a gyermeket magához kaparítsa. Mindenfelé kieszelt, hogy a törvényszék megmátsa határozatát. Névtelen feljelentést küldött a törvényszékhez, amelyben elmondta, hogy az asszony rosszul bánik a gyermekkel. Majd „Többek” aláírásával levelet küldött a törvényszékhez, hogy az asszony ledér életet él és hogy a reája bizott kis gyermek erkölcsatlenségeket tanul tőle. A törvényszék vizsgálatot indított és kiderítette, hogy a vádak nem igazak. Erre Hoffmann elhatározta, hogy elrabolja a gyermeket. Neje időközben Szent-Lőrinc ment lakni és egy cselédet fogadott. Ezt a cselédet vesztegette meg az apa, hogy juttassa neki kéze a gyermeket. A cseléd látszólag belement ebbe, de az asszonynak elárulta a dolgot. Így történt, hogy tegnap este, a mikor Hoffmann megjelent a gyermekért, az asszony két karmos legénnyel várta és úgy eldöngette, hogy a kórházba kellett szállítani. A véresre vert ember most az István kórházban elmélikedik gyermekrablási kísérlete felett.

— **(Tojsics Rankó meghalt.)** Tojsics Ranko, egy híres paraszt vezér és volt szerb képviselő Guca faluban meghalt. Tojsics Ranko nevét ösmeri az egész újságlvasó világ. Ő volt az, aki Karagyorgyevics Péterért tüzzel-vassal harcolt. Milán és Sándor király is halálra ítélték már két ízben, de utóbb mindig megkegyelmezték neki. Csodálatos a sors intézése, hogy épen azon a napon halt meg, a melyen ideálját, Karagyorgyevics Pétert királylgy kiáltották ki.

— **(Talált tárgy.)** Egy női tula órá, ezüst láncsal, 2 függővel talált Havas László tegnap délután a főtéren. Igazolt tulajdonosa Havas László Wesselenyi Miklós utcai üzletében átvetheti.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Csütörtök: Az órnagy ur.

* **Stuart Mária.** Schiller ezen szomorujátékában lépett fel Tólvölgyi Margit legutóbb a budapesti „Nemzeti Színház”-ban és ez a fellépés adhatta meg az alkalmat arra, hogy ez a darab most a *nyári színházban* színrekerüljön. Közönség a viszonyokhoz képest elég szépen gyűlt össze a nézőtérén és lelkes tapokban sem volt hiány. Ez utóbbiból különösen kijutott Tólvölgyi Margitnak, ki a címszerepelt játszott, erős drámai érzéssel, sok helyütt megrázó és megkapó hatással. A másik női szerepet Laczkó Aranka játszotta, gondosan, értelmesen. Tompa helyesen eltalálta szerepének hangját, nemes hæv és lendülettel beszélt. Thury Elemér, Vécsey Géza, Kassai Károly, Szegő Endre, Mészáros Alajos, Tólvölgyi Béla, Hegedüs Szeferin játszottak még kisebb, nagyobb szerepeket, kisebb és nagyobb hatással.

* **Szakács Andor a Nemzeti Színházban.** Szakács Andor, a kolozsvári Nemzeti Színház kiváló tagja kedden lépett föl először a budapesti Nemzeti Színház közönsége előtt. Első vendégjátéka fénys sikert hozott a jeles művészek. A közönség valósággal ünnepelte, a fővárosi sajtó legkiválóbb organumai pedig dicsérteklél és szebnél-szebb kritikákkal illetik Szakács Andort.

A *Pesti Hírlap* ezt írja róla: *Szakács*

Andor, aki ma Faustban mint Mefisztó mutatkozott be, nagyszabású színész. Azzal a nyugodt, megcsinálhatatlan biztonsággal lép a közönség elé, mely a vérbeli színesnek az énjéhez tartozik. A színpad szinte megtelei vele, egyénisége, illetve az az egyéniség, melyet ábrázol, belehat a néző lelkébe és lefogja az érdeklődést. Szikár alak, fakó hang, de csupa öntudat a magatartásban és minden szó kiejtésében. Keveset „dolgozik”, de sokat ábrázol. Mefisztója egy intelligens ember átgondolásának a produktuma. Meglátszik a nagy tanulmány s örömmel követi az ember e nagy és sokat vitatott alak értelmezésében. Sikere általános és mélyreható volt. A Faust tanítványával való jelenet után a közönség valósággal ünnepelte. Megismerése a budapesti közönségnek valóságos nyereség.

A *Budapesti Hírlap* ismertetése így szól: A Nemzeti Színházban folyó vendégfellépések során ma *Szakács* Andor, a kolozsvári színház tagja mutatkozott be „Faust”- Mefisztó szerepében. Igen jó színész, értelmesen, kitűnően tagolva beszél, minden szaván érezni, hogy mélyen behatolt szerepébe és egységes, szerves alakot igyekszik formálni belőle. Segítségére van ebben csengő, modulációra képes orgánuma és eleven, temperamentumos játéka. Természetadta humorának is sok kedves, derűs momentumot köszönhet alakítása A közönség szimpátiával fogadta s többször zajosan megapsoita érdekes, figyelemreméltó játékát.

Az *Egyetértés* referálja a következő: *Szakács* Andor a kolozsvári Nemzeti Színház drámai színésze, aki ma Götthe „Faust”-jában mint Mefisztó mutatta be magát, szintén diszére válik a vidéki színészetnek. Gondolkodó, értelmes művész, szerepének nem csak betöltő, hanem szellemét is felvette magába s ma különösen a demoni szarkazmust külső és benső eszközökkel sikerrel érzékítette meg. Talán a külsőségek-ből többit nyújtott keleténél, de ez olyan hiba, amiről könnyen leszokhatik. A közönség nagyon melegen fogadta és mindvégig tapsaival tüntette ki.

A „Független Magyarország” így ír: A Nemzeti Színház ma este *Szakács* Andort, a kolozsvári nemzeti színház tagját látta vendégül. A művész nehéz szerepet, *Faust* Mefisztóját választotta erőpróbaúl és készséggel elismerjük, hogy nem igen becstűtette az erejét. Szerepét jól megértette, látszott, hogy annak minden mondatával külön-külön foglalkozott s ez első és elengedhetetlen feltétel egy ilyen szerep személyesítésénél. A Nemzeti Színház eddigi vendégei közül kétségkívül *Szakács* Andor a legértékesebb; ambíciója komoly, s látszik, már szerepének megválasztásából is, hogy nem igyekszik olcsó babérok után. Kész művésznek azért még nem mondhatjuk; Mefisztója nem volt eléggé ördögi, bár az igyekezete nem hiányzott. El kell ismernünk azonban, hogy bár a szerep csábította volna, tulzásokba sohsem merült. Ha a Nemzeti Színház igazgatósága a vendégszereplések lezajlása után válogatni fog a vendégek közül, azt hisszük első sorban *Szakács* Andor szerződötésén fog gondolkodni.

És így tovább a többi lapok, mind egytől egyig elismerik *Szakács* Andor kiváló kvalitásait, ki ma este Othellóban, Jágó szerepében mutatja be másodszor nagy tehetségét a főváros kényes ízlésti publikumának.

* **Az órnagy ur.** Mars és Kérval bohózata ma kerül bemutatóra. A címszereplő Megyeri igazgató mellett Kassai, Thury, Mészáros, Dzsóri, Mátrai, Szegő, Laczkó Aranka és T. Csige Böske játszanak kitűnő szerepeket. T. Csige Böske a 2-ik felvonásban egy angol kuplét és „A róza bimbó és méh” románcot énekl.

* **A cigány.** Szígligeti kitűnő népszínműve vasárnap kerül színre Szentgyörgyivel a címszerepben és a Rózsi srerepben Tólvölgyi Margittal.

Távíratok

—Fővárosi és vidéki tudósítóinktól.—

A politikai válság.

Budapest, június 17. (Érk. 11 ó.) A »Magyar Szó« mai száma írja: Egy a válságban jelentékeny szerepet vitt politikus szerint: Tisza koncessziókat nem hozott. Az a hivatása, hogy rendet csináljon és képesnek is tartják erre Tisza tervét: **az ujoncozást megtartja; a katonai javaslatokat nem vonja vissza, még burkolt formában sem. Ha kell a képviselőházat is feloszlatja, még ex-lexben is.** Ezt azzal indokolja, hogy az obstrukcióért nem nyilatkozhat a nemzet és ezért közvetlenül oda fordulnak. A Ház feloszlatása **is a királyi előjogokhoz tartozik**, melyet az obstrukció által előidézt az ex-lex, meg nem szüntethet.

Bár a törvény a költségvetéssel hozza kapcsolatba a feloszlatás jogát, de okoskodásuk az, hogy a törvény normális állapotokra gondolt és nem vis-majorra. A feloszlatással másrészt azt is el akarják érní, hogy a felrészített képviselőház megszavazhassa a költségvetést.

Tisza tervei.

Tisza személyes hívei azt mond-

ják, hogy Tisza pártközi értekezletet fog összehívni, melyen jelentékeny nemzeti engedményeket helyez kilátásba. Ez a pártközi értekezlet az új miniszterium megalakulása, illetőleg bemutatkozása után lesz, a mi hétfőn fog megtörténni.

Az obstrukció ellen.

Az obstrukció ellenszeréül Tisza azt tervezi, hogy egyszersmindenkorra megakadályozza az obstrukciót, a házszabályokba felvételi, hogy az ülések megszakítás nélkül végig folytathatók lennének. Apponyi ez idő alatt Eberlardon tartózkodna.

A szabadelpvüpart helyiségei egész nap nagyon népesek voltak.

Tisza és Bánffy.

Az hírlik, hogy Tisza István nem járt Bánffynál.

Wekerle minisztersége.

A »Neues Wiener Tagblatt« munkatársának Wekerle Sándor kijelentette, hogy valótlán az a hír, mintha tárcát vállalna az új kabinetben, ezt csak a lapok eszelték ki.

Miniszterkeresés.

Plósz Sándorral, Tisza István immár végleg megállapodott és így Plósz megmarad.

Az első távirat.

Tisza István a kabinetalakításra kapott megbízásról az első táviratot édes anyjának küldötte Bécsből.

Éjjeli 2 óraker érkezett táviratok:

Apponyi visszavonulása.

A nagy tétovázó most határozott. Apponyi Albert gróf lemondott a házelnökségről és **teljesen visszavonul a politikától.** Hírlík, hogy Ő felsége szavát vette, hogynem lép át az ellenzékbe és ez az oka teljes visszavonulásának.

Wekerle nem lesz miniszter.

Wekerle Sándor nem vállalta el a felajánlott pénzügyminiszterséget. Ő követelte a katonai javaslatok feltétlen visszavonását, vagy jelentékeny nemzeti engedményeket. Ebbe nem egyeztek bele és így miniszterse is elesik.

Az új miniszterelnök.

Tisza István este nyoletól kilencig tanácskozott a szabadelpvüpartban a párt vezető embereivel.

Hódossy sem lesz miniszter.

Hódossy Imre az igazságügy-miniszteri tárcára volt kismelve. Most már befejezett tény, hogy ő sem vállal tárcát a Tisza-kabinetben.

A nemzeti párt.

A volt nemzeti párt, Széll kérésére a kapacitálására, bennmarad a szabadelpvüpartban.

A kaszinó-párt.

Az u. n. kaszinó-párt teljesen frontot csinált Tisza ellen azért, mert Andrásyék haragszanak, hogy a válság megoldásánál egyáltalában számba se vették őket.

Telefon-jelentés éjjeli 3 óraker.

Kizárás és szó-elvonás.

A függetlenségi párti képviselők között ma elterjedt Tisza István ama kijelentése, hogy semmi esetre sincs szándékában sem kijátszani sem megkerülni a házszabályokat, sőt annak minden szakaszát betartja, de alkalmaztatni fogja a **kizárásról és szó-elvonásról szóló szakaszokat.** Ennélfogva, akik esetleg megakadályozták a tárgyalások rendjét, azokat így fogják elhallgattatni. A függetlenségi párt ezzel szemben teljesen harcra készen várja ezeket az intézkedéseket. Meg nem ijednek, de gondoskodnak róla, hogy a Ház még csak az elnökválasztást se tudja megjeíteni.

Hogy történt Tisza megbízatása?

Erről a dologról politikai körökben nagyon furcsa hírek keringenek. **Valóságos haditanács volt Bécsben**, melyben részt vettek: Beck, a vezérkar főnöke; Fejérváry Géza és Ferenc Ferdinánd trónörökös. Megállapodván abban, hogy csak Tisza István képes rendet csinálni, a trónörökös vezetésével ő felségéhez mentek, a

hol a trónörökös utalt arra, hogy Magyarország jövődó kormányzása reá fog nehezedni, ennélfogva kérte ő felségét, hogy az erős kezű Tisza Istvánt nevezzék ki, hogy az konszolidált állapotot teremtsen és megfékezze az ellenzékét.

A nemzeti párt akciója.

Positiv formában hírlík, hogy a volt nemzeti párt Szentiványi Árpád vezetésével egy 80 aláírással ellátott memorandumot fog ányújtani, melyben kifejtik, hogy nem ohajtanak vele kétszintű játékot üzni, tudni ohajtják Tisza István állaspontját.

Tisza kudarca.

Valószínű azonban, hogy a memorandum átadására nem kerül a sor, mert Tisza már eddig is **sok helyen kudarcot vallott, úgy hogy mind alaposabb az a feltevés, hogy nem lesz képes a kabinetet megalakítani.**

Az Andrásyjak.

Az Andrásyjak és a hozzájuk tartozó kaszinó-párt határozottan állást foglalt Tisza ellen és **keresztezük lehetőleg a kabinetalakítására vonatkozó törekvéseit.**

Hieronimi minisztersége.

Miután Wekerle Sándor határozottan kijelentette, hogy nem vállalt tárcát, **ennélfogva Hieronimi is tudtára adta Tiszának, hogy nem vállalja el a neki felajánlott kereskedelmi tárcát Berzeviczy Albert** is ingadozik, úgy hogy az ő minisztersége is bizonytalanná vált.

Megkínálta ugyan Tisza miniszterséggel az Andrásyjakat is, de a kaszinó csoport dühös és így onnan Tisza nem kap minisztert.

A földmivelésügyi tárca.

A földmivelésügyi tárcával megkínálta Tisza gróf Széchényi Imrét és gróf Dessewffy Aurélt, de mindketten visszautasították. Ennélfogva a földmivelésügyi tárcát **ő maga tartja meg** és belügyminiszternek báró Vojnich István nyerte meg a kabinetbe.

Apponyi lemondása.

Apponyi Albert gróf lemondását és a politikától való teljes visszavonulását, minden oldalról **megerősítik.**

Wekerle Bécsben.

Bécs, június 17. (Érk. 11 ó.) Ugy látszik, hogy Wekerle Sándor, aki vonakodott az új kabinetbe belépni, mégis csak tagja lesz; ő Felsőge a király Wekerlét magához kihallgatásra rendelte. Wekerle már ma ide is érkezett, de kihallgatásra alighanem csak holnap kerülhet a sor, miután a király ma délelőtti katonai gyakorlaton van.

Budapesti gabonatözsde.

Jegyeztetett:

Buza máj.....	—.—
Buza okt.....	7.56—43
Rozs máj.....	—.—
Rozs okt.....	66.5—66
Zab okt.....	5.50—51
Tengeri májusra.....	—.—
Tengeri júliusra.....	6.39—4

MULATSÁGOK.

Mulatságok sorrendje:

Jun. 28. Iparos aggmenház majálisa.
Julius 4. Kárpitos segédek majálisa.
" 5. Népünnepély majálisa.
" 12. Könyvnyomdászok nyári tánevigalma.
Az összes majálisok a Lövöldében lesznek megtartva.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Széklei Kocsárd. Guidó Scharsach „bistriz”-i cég germánizálása ellen fölhózt panaszát méltányoljuk és jogosultnak látjuk. De száz és száz panasz és ezer kifakadás se változtatja hazafiassá azokat, a kiknek szívébe el nem jutott a hazaszerezt szent érzése. — Egy mód van az ilyen alakok ellen méltón és ügyesen küzdeni: *kerüljük az ilyen hazafiatlan édegek portáit.*

K. B. Kolozsvár. Helyszűke miatt, holnap számunkban közöljük a személyesen átadott cikket.

V. Gy. Beküldött dolgozata tehetségről tesz bizonyosságot. — Csakhogy kissé ódi módon peregenk a sorok, úgy, a hogyan a hatvanas esztendőkbén írtak. — Modernbb formát! Azt hisszük igyekezzettel látnuk még Önneél, ha később is különbeket.

Feladó szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

107—1903.

e. g.

Árlejtési hirdetmény.

A kolozsvári tudomány-egyetem vegytani intézetének kibővítése, illetve az épület két rizalit közötti része fölött második emeletnek o o o o o o o o

építése és berendezése

a Nagyméltóságú Vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministerium által 29.224 kor. 77 fillér költség erejéig engedélyeztetvén, az építésnél felmerülő munkákra ezennel árlejtési pályázat hirdettetik.

Felhívtnak az elősorolt munkákkal foglalkozó vállalkozók, hogy az azokra vonatkozó költségvetést és tervrajzot az egyetemi gondnoki irodában megtekinteni, esetleg lemásolni és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat 5% bántépénzzel ellátva f. évi június 27-én d. e. 11 óráig az egyetemi gondnoknál beadni szíveskedjenek.

Kolozsvárt, 1903. június 16.

A kolozsvári m. kir. tud.-egyetem gondnoki hivatala.

2557 1—1

AZ

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG.

Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint. Telefon: 158. szám. Levélcím: „Erdélyi Kereskedelmi Társaság,” Kolozsvár, Petőfi-u. 7. szám. Sűrűgönczím: „Erdélyi Gazda, Kolozsvár.”

Felkéri az erdélyi állattenyésztő birtokos gazdákat, hogy eladó haszonállataik (igás ökör, borjú stb.) minőségét és mennyiségét hozzá **sürgősen bejelenteni szíveskedjenek**, mivel a királyhágón-túli uradalmak részéről
a vételre rendkívül sok megbízás érkezett.

Arató- és kaszálógépek, szénagyűjtők, cséplőgépek és ekék, valamint ponyvák, zsákok és

olajok stb. legutányosabb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása. o o

Rabipar-vállalat

Kolozsvárt.

Elvállal

kefekötést, asztalos munkát, virágkaró készítést, nád és székfonást, szalmafonási

munkát mesés olcsó árban. ✧

Száraz, jó anyag és pontos, szolid munkáért felelősséget vállal!

Minden e szakmákba vágó megrendelést kerünk fenti címre a kir. ügyesség fogházában feladni — **Farkas-utca** — a hol bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

2452 13—15

Rabipar-vállalat.

Alapított 1877.

Alapított 1877.

Angol, francia uri divat-czikkék, ing, gallér, kékzöld, nyakkendő, kalap és eső-ernyő rakára 1976 63—2

Schéfer András

férfi szabó és uri divat
üzlete Kolozsvár, Mátyás
király-tér 8. sz.

A brüsseli kiállításon ezüstéremmel kitüntetve. — Hazai angol szövetek nagy raktára. Készít férfi ruhákat, úgy magyar ruhákat is a legelegánsabb kivitelben

Készen találhatók divatos angol szabású felöltők, továbbá vadászkabátok.

TYIVORÁN SÁNDOR

épület tervező és vállalkozó

Kolozsvárt, Szappan-utca 5. sz.
(volt Endstrasser-iroda.)

Van szerencsém a nagyérdemű építelő közönség b. tudomására hozni, néhai főnököm és mesterem Endstrasser Benedek építész és építési vállalkozó elhunyt következtében

tervezési és építési i. d. át nyitottam

Az építési és tervezési szakmában előnyösen ismert fent említett mesternél 14 éven át szerzett tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű építelő közönség igényeit e tekintetben képes vagyok a legnagyobb megelégedésre kielégíteni.

Elvállalok szolid árak mellett: új építések és átalakításokhoz tervek és költségvetések elkészítését, **ugyan-ezek építését**, — modern és legmodernebb kivitelben. Továbbá lezárolások keresztül vitelét, és ellenőrzést, tervek és költségvetések felülvizsgálatát.

Tizennégy évi gyakorlat után az építelőktől nyert legjobb bizonyítványokkal rendelkezem, melyeket a nagyérdemű építelő közönségnek kívánatára bármikor felmutathatok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok

TYIVORÁN SÁNDOR,
épület tervező és vállalkozó.

2420 16—16

Gombos Ferencz

könyvnyomdája

a legmodernebb berendezésű könyvnyomda. Versenyképes bármely fővárosi nagy könyvnyomdával. Készít mindennemű

könyvnyomdai munkákat

feltűnő csinos kiállításban, a legkényesebb ízlésnek is megfelelően Vidéki megrendeléseket olcsón eszközöl.

Valódi Erdélyi hegyaljai

Tisztán kezelt borok!

2514 3—*

A borközpont közönséget, kirándulókat, mulatság rendező bizottságokat tisztelttel értesitem, hogy kedvező bevásárlások folytán beszerzett, úgy mint **saját termesztő valódi hazai borok**, Erdélynek leghíresebb borvidékeiről, mely borok szakértők által rég egy rangban a híres Tokajival osztályozva vannak, a legmesszebbmenő felelősség és **lehetőleg átlátszó árak mellett**, a következőképpen eladásra bocsátom.

Zárt palackokban literenként:

Erdélyi hegyaljai krakkói asztali bor I. oszt. — K 84 f
" " " " " II. — K 72 f
" " " " " III. — K 60 f
" " " " " pécsenye bor . . . I K 10 f

Zárt 7 deciliteres palackokban:

Erdélyi hegyaljai som . . . — K 90 f
" " " " " risling . . . — K 90 f
" " " " " muskotály . . . I K 20 f
Valódi egri bikavér . . . I K 20 f
" " " " " piros bor, literenként — K 84 f

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve! Ezen árak bárhova hazaszállítva készpénzfizetés mellett értendők. — Üvegek 15 napra kölcsönképp adtnak. **Telefonon megrendelhető és minden időtájban hazaszállítatik!**

Ismét eladók kedvezményben részesülnek!

Borzólettem szoliditásától személyes meggyőződésért kérvem, maradtam tisztelttel

Ötvös Danielné,

Telefonszám 511.

KOLOZSVÁRT, Óvár, Bocskay-utca 1. szám,
(Mátyás király születési háza szomszédságában).

Nagy raktár: helybeli készletmennyű paplan, matrác és ágyruházatokban.

SÁRGA KRISTÓF

Fehérnemű és vászon-raktárában

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz utca (belkőzép) 3. szám

a legnagyobb választékban és legutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérneműk és harisnyák.

2103 53—104

Minden fajtájú SZÖNYEGEK, u. m. futó, fali, ágyelibe, salon és pamlag-szőnyegek, továbbá valódi LINOLEUM és COCOS futó-szőnyegek. Gyapjú és csipke függönyök, asztal és ágyterítők, valamint butor-szövetek nagy választékban.

Nyári ujdonságok.

A panama-kalap a nyári idény legkedveltebb ujdonsága!!!

Legdivatosabb

kemény, puha és szalmakalapok dus választékban s a legújabb divat szerint. — Finom ízlésű színes Zephir, Batist és Tennis ingek, sapkák, keztyűk és

nyakkendőkben legszebb választék.

Legújabb finom borsalino kalapok

darabja frt: 3.50 és 4.—

2141 66—200

Bittó Rezső

uri divattüzetében

Mátyás király-tér 12. sz.

Nyári ujdonságok.

Telefonszám 266.

PÁRTOLJUK

Telefonszám 266.

HAZAI IPART

Legkötönyebb szappan a Kolozsvárt készülő HEINRICH-féle

Szt.-László

fertőtlenítő pipere o o szappan.

Ezt nem a magyar ipartermék iránt való elnézés-
sel és hazafias kötelességből kell vásárolni, hanem
a magunk jóvoltáért. Mert a bőr tisztasága az egész-
ség hálható fenntartója. Már pedig a Szt.-László
szappanról egyetemünk általános kortani
intézetében vezetett és a külföldi iroda-
lomban is méltányolt tudományos vizsgá-
latok kiderítették, hogy a kézhez tapadó
leggyilkosabb baktériumot is megöli. o o
Az ugyanabban a gyárban készülő egyéb pipere,
ásvány- és gyógyszappanok szintén a legkötönyebb
minőségűek, enyhe és biztos hatásúak, a miről ha-
zai orvos-tanáraink számos kitüntetésének bizonyít-
ványa tanusodik.

Arak darabonként:
1. Szt.-László fertőtlenítő pipere szappan. . . 70 fillér.
2. Nautilis szappan, gyöngéd bőr tisztítá-
sára való enyhe szappan . . . 40 fillér.
3. Irodai szappan, hivatalok és irodák
számára . . . 30 fillér.
4. Valódi higiénia-szappan, leghatékonyabb
tisztító szappan munkásoknak . . . 24 fillér.
5. Ásvány szappan, közönséges mosdásra
hideg vízzel . . . 20 fillér.
6. Kövér gyógyszappan (gyermekek füröszté-
sére). Borax, kén, kátrány, creolin
gyógyszappanok . . . 70 fillér.

Gyár: Kolozsvárt,
Monostori-út 45.

A szappanok belajstromozott védjegy-
gyel kerülnek forgalomba és csak
akkor valódiak, ha a gyár védjegye
és teljes cég-címe: **Kolozsvári**
(Heinrich Józ ef) **ásvány és gyógy-
szappan-gyár Macha G. beélt**
társaság van rajtuk.

Kapható Kolozsvárt minden gyógyszer-
tárban és a következő kereskedésekben:
Gergely Ferencz utód. Burger Frigyes gyógyszár-
üzlete, Sándor Agoston és Társa, Deutsch M. mű-
szerész, Veress László, Weinstein Sámuel, Haraszi
Jenő, Hirschfeld Sándor, Barcsay Manó, Csiky Mi-
hály, Vig Sándor, Béni István, Juhos László, Kaszt-
ner Ignác, Herczeg Albert, Oláh Rudolf, Péterfi
Mór, Fisch Jenő, Schuller Lajos, Szász Lőrincz,
Wéber János, Szele Márton, Jenei Lajos, Kónya
Sándor, Munzát Manó, Ifj. Gráf Lőrincz, Schuster
Emil, Kovács P. Fiai, Benke Dezső, Fuhrmann Károly,
Kövendi Károly, Reichelt Mihály, Adl László,
Bréver János, Rosenzweig Antal, Szatmóni Ede és
Czirják Károly, Zsilinszky Antal, Boskovics József,
Havas László, Flóra Gyula, Bakai I., Jakobi Lajos,
Wertheimer Vilmos, Somlyai László, Segesvári és
Társ, Moldován János, Pap László, Lakatos József,
Wéber Frigyes urak üzletében. o o o o o o

2327 16—53

A betéti társaság
Igazgatósága.

Telefon 439. szám.

Az 1896-iki országos
kiállítás alkalmával kitüntetve!

Telefon 439. szám

Séber Gyula

Kolozsvárt, Egyetem-utca 12. sz.

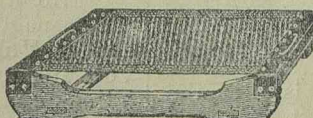
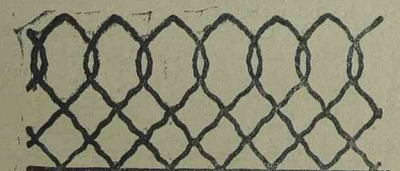
első erdélyi sodrony-
szövetfonat, kertkerítés
és ruganyos acél sod-
rony ágybetétek gyára

Olcsó kerítések!

Ajánlja minden e szakmába vágó
munkát, ugyanint: kertek, erdők,
vadaskertek, szőlők, sírhelyek
stb. bekerítéshez

gépfontait, dísz-keri-
téseit és díszkapuit

továbbá pince, padlás, felső vi-
lágossági, magtár és élelőkamra
ablakok rostélyzatát, majorsági
udvarok sodrony fonattal való
bevonását, állványok rosták, szén,
koks, kavics, föld, és porond
válogatáshoz, szikrafogó cséplő-
és egyéb gépekhez, sodrony ágy-
betétek (matracok). o o o o o

Nemkülönben zöldre festett légyiszövet, szelelő rosták,
Backer-féle rosták és egyébféle használatra, vas-, réz és
cín szövetek, Kruppa sodrony szegélyzetek különféle min-
tában, fakereiben foglalt rosták, löher-szíták és szíták

különböző célokra igen erősen készíttetnek és gyári árak
szerint számitatnak. Acél tükös sodrony kerék, erdők
stb. bevonásához — **jutányos árért fel is huzatik.**
— Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálók. —